

'Groningen Veilig'

7 actiepunten voor een veiliger Groningen

Februari 2015

Nederland moet een veilig land zijn om in te wonen. Het aantal bevingen en de intensiteit van de bevingen als gevolg van gaswinning tasten de veiligheid van inwoners van de provincie Groningen aan. Dat is onacceptabel. De ChristenUnie wil daarom op korte termijn een nationale aanpak om de veiligheid in Groningen te verbeteren en een forse verlaging van de gasproductie. Nederland moet minder afhankelijk worden van aardgas door een grootschalig transitieplan naar schone alternatieven en energiebesparing.

Zorg onmiddellijk voor veiligheid voor de Groningers

- De bewoners komen centraal te staan en worden ontzorgd. Een nationale Rijksdienst krijgt de bevoegdheid schadeherstel en – preventie door te zetten en de rekening daar neer te leggen waar deze hoort. Met ruime bevoegdheden en doorzettingsmacht.
- Woningen en gebouwen worden op grote schaal versterkt en hersteld. De versterkingsoperatie verloopt nog te traag, de Rijksoverheid stelt daarom samen met de provincie en gemeenten afrekenbare doelstellingen vast. Het versterken van de 35.000 'zwakste' woningen in 5 jaar is niet snel genoeg. De leefbaarheid en het aanzien van dorpen en straten moeten zoveel mogelijk onaangetast blijven.
- Het risicogebied (nu 9 gemeenten) voor compensatie wordt uitgebreid met meer gemeenten, zoals gemeenten in Oost-Groningen en ook de stad Groningen. Maak publieke voorzieningen veilig, zoals ziekenhuizen en onderwijsinstellingen.
- Er komt snel een veiligheidsplan voor de (chemische) industrie.

Schroef het productieplafond terug naar 30 miljard kuub

- Het winningsplafond wordt per direct verlaagd naar 30 miljard m3 per jaar. Door het aflopen van langetermijncontracten is de komende jaren een neerwaartse bijstelling van het productieplafond mogelijk.
- De conversiecapaciteit voor omzetting van hoogcalorisch gas naar laagcalorisch gas wordt maximaal ingezet (ongeveer 20 tot 30 miljard m3 per jaar). Er komt snelle uitbreiding van de conversiecapaciteit in de komende jaren.

- Het is verstandig om aardgasreserves te behouden om strategische redenen. De export van aardgas wordt afgebouwd.

'Hand aan de kraan' actief toepassen

- De NAM en GasTerra hebben laten zien onzorgvuldig met hun verantwoordelijkheid om te springen. De Rijksoverheid houdt daarom de 'hand aan de kraan', zodat alleen het gas wordt geproduceerd dat nodig is voor de leveringszekerheid. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan het winningsplafond in de loop van het jaar naar beneden worden bijgesteld. Zo nodig worden de Mijnbouwwet en de Gaswet hiervoor aangepast.
- Voorkom productiepieken, zoals in december 2014 bij Loppersum.
- Voorkom afwenteling van lokale problemen op andere locaties of kleine velden.

Een eerlijke woningmarkt

- Er moet geen discussie zijn over het oorzakelijk verband van schade aan woningen en gebouwen. De bewijslast wordt daarom omgekeerd. De vergoeding voor alle extra kosten om bevestigingsbestendig te bouwen moet ruimhartig zijn. Eigenaren krijgen bovendien de ruimte om op eigen initiatief tot versterking over te gaan, waarbij de meerkosten worden vergoed.
- Het Centrum Veilig Wonen, dat verantwoordelijk is voor schadeafhandeling, zal onafhankelijk van de NAM opereren.
- Oplossingen op maat zijn nodig in uitzichtloze situaties. Daarom is een 'ventiel op de woningmarkt' nodig. Er komt een uitkoopregeling voor mensen die gevangen zitten in een onveilig of onverkoopbaar huis.
- Bewoners en nieuwkomers in het gebied krijgen de zekerheid dat zij hun huis kunnen verkopen zoals in een normaal functionerende woningmarkt.

Monumenten en kerken behouden

- Er komt schadeherstel en preventieve versterking van bijzondere publieke gebouwen, monumenten en kerken. De NAM betaalt alle kosten, inclusief de maatschappelijke kosten. Bij het herstel geldt niet een puur economische afweging, maar wordt ook de monumentale waarde meegerekend.
- Ook in de provincie Groningen geldt de Monumentenwet onverkort. In deze wet staat een verbod op beschadiging en vernieling.

Monumenten en kerken in deze provincie hebben net zoveel waarde als monumenten in de rest van Nederland.

- Er komt een coördinator vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om het cultureel erfgoed te beschermen.

Minder afhankelijk van aardgas

- Zet in op de ontwikkeling van meer duurzame energie en zorg voor meer energiebesparing. Uitvoering van het Energieakkoord is hiervoor niet voldoende, de doelstelling moet worden verhoogd.
- Maak werk van grootschalige energiebesparing in heel Nederland, bijvoorbeeld door huizen en nieuwbouwwijken onafhankelijk van gas te maken en energieneutraal te bouwen.
- Bij het aardbevingsbestendig bouwen worden huizen energiezuiniger en zoveel mogelijk energieneutraal verbouwd.
- Breid alternatieven voor gasgestookte CV-ketels sneller uit. Maak restwarmte uit de industrie en glastuinbouw aantrekkelijker voor huishoudens. Ook geothermie biedt grote kansen om meer duurzame warmte te realiseren, maar op dit moment zijn warmtepompen fiscaal onaantrekkelijk. Dat moet veranderen door aanpassing van de energiebelasting.

Maak middelen vrij voor een geloofwaardige financiële transitie

- Op middellange termijn hebben we geen andere keuze dan de opstelling van een aardgasonafhankelijke begroting.
- Op korte termijn gelden de verplichtingen die voortvloeien uit schadeherstel en preventieve versteviging van de Groningse gebouwen als een gegeven. Winsten en opbrengsten zijn pas aan de orde als de kosten uit aangegane verplichtingen in enig jaar zijn genomen.